

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 21Csp/20/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8725202264
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alexandra Mochacká
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2025:8725202264.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad v konaní pred sudkyňou JUDr. Alexandrou Mochackou v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, XXX XX B., právne zastúpeného: LEGALINK, s. r. o., advokátska kancelária so sídlom Mlynské nivy, 821 09 Bratislava, IČO: 50 990 365 proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, a.s., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava 26, IČO: 35 792 752, právne zastúpeného: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, o primerané finančné zadostučinenie, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadostučinenie vo výške 200,- eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobu v prevyšujúcej časti z a m i e t a .

III. Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanému náhradu trov konania v plnom rozsahu s tým, že súd rozhodne o trovách konania uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu elektronickým podaním zo dňa 20.06.2025 domáhal uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť sumu 1.000,- eur, titulom primeraného finančného zadostučinenia a náhrady trov konania.

2. Svoj nárok odôvodnil tým, že Rozsudkom Okresného súdu Poprad v konaní vedenom pod sp.zn. 13Csp/40/2022 o zaplatenie 2.190,- eur s príslušenstvom rozsudkom zo dňa 16.05.2023 žalobu zamietol a žalovanému priznal trovy konania. PROFI CREDIT Slovakia s.r.o. ako žalobca v pôvodnom konaní podal odvolanie voči rozsudku. Odvolací súd zrušil rozhodnutie a vrátil vec na nové rozhodnutie. Druhým rozsudkom zo dňa 09.04.2024 súd rozhodol tak, že I. výrokom konanie v časti o zaplatenie sumy 195,- eur zastavil, II. výrokom zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 260,- eur s príslušenstvom a vo zvyšku žalobu zamietol a priznal žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 58 %. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 29.05.2024. Poukázal na znenie § 3 ods. 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, ako aj na to, že nie je rozhodujúce, či žalobca bol v pôvodnom konaní v postavení žalobcu, alebo žalovaného. Uviedol, že citované ustanovenie je ustanovením s relatívne neurčitou hypotézou, ktoré neustanovuje žiadne kritériá na vymedzenie toho, čo predstavuje primerané finančné zadostučinenie a ako treba určiť jeho výšku. Uviedol, že novšie znenie Zákona dokonca ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadostučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinnosti spotrebiteľa ustanovené zákonom bolo spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi. Postačuje spôsobilosť porušenia práva alebo povinnosti viesť k ujme spotrebiteľa a základ nároku na finančné zadostučinenie je tak daný. Pri vzniku nároku na primerané finančné zadostučinenie treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu

satisfakčnú, funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradilo dodávateľa od nekalého konania, ktoré sa dopustil voči úspešnému spotrebiteľovi a jednak ho treba chápať aj ako odmenu za to, že sa spotrebiteľ pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite (preventívna funkcia). Poukázal na odôvodnenie rozsudku v pôvodnom konaní: „Keďže v prejednávanej veci ide o spotrebiteľský spor, súd ex offio skúma splnenie povinností v zmysle § 7 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z. z. a je povinnosťou žalobcu ako veriteľa preukázať splnenie uloženej povinnosti. Ako súd konštatoval vyššie, žalobca nepreukázal, že pri poskytnutí úveru boli zohľadnené konkrétne výdavky žalovaného na bývanie stravu, cestovné, chod domácnosti, vychádzal len zo sumy štátom stanovenej výšky životného minima pre fyzickú osobu. Z predložených listinných dôkazov takéto zisťovanie nevyplýva. Za týchto okolností veriteľ zjavne nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z. z., ale naopak, tieto svoje povinnosti hrubo porušil, a preto sú naplnené predpoklady hmotnoprávnej fikcie podľa § 11 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z. z. Úver je preto bezúročný a bez poplatkov. K obdobnému záveru dospel aj Krajský súd v Prešove v uznesení č. k. 3CoCsp/5/2023 zo dňa 01.06.2023: „Odvolací súd sa taktiež stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že žalobca neunesol dôkazné bremeno, ani pokiaľ ide o skúmanie výdavkov žalovanej pred uzavretím zmluvy o úvere. Tvrdenie žalobcu o mesačných výdavkoch žalovanej vo výške 400,- eur neboli ničím podložené. Pri získavaní relevantných informácií pritom veriteľ musí vychádzať nielen z informácií dodaných spotrebiteľom (ktoré majú byť aj preukázané relevantnými listinami), ale aj z informácií, ktoré veriteľ získava z iných dostupných zdrojov tak, aby získal objektívny obraz o finančnej situácii spotrebiteľa. Právny predchodca žalobcu nezískal hodnoverné informácie o výdavkoch žalovanej na živobytie, ubytovanie, stravu, náklady na energie a pod. Pokiaľ teda veriteľ nepozná celkový objem výdavkov klienta, nemôže urobiť záver o tom, či klient je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver.“ Rovnaký záver je konštatovaný aj v rozsudkoch Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7CoCsp/36/2022 zo dňa 24.04.2023, sp. zn. 1CoCsp/12/2023 zo dňa 13.06.2023, sp. zn. 2CoCsp/1/2023 zo dňa 21.06.2023, sp. zn. 6CoCsp/5/2023 zo dňa 15.06.2023. „Vzhľadom na uvedené súd konštatuje, že zo strany žalobcu došlo k hrubému porušeniu povinností upravených v § 7 ods. 1 cit. zákona, čo má za následok nielen nemožnosť veriteľa zosplatiť úver, ale aj skutočnosť, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, preto podľa názoru súdu žalobca má nárok iba na vrátenie doposiaľ neuhradenej istiny.“ Dôvodom pre zamietnutie žaloby žalovaného v pôvodnom konaní vo zvyšku, bolo najmä porušenie povinností podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z., čo malo za následok, že v zmysle § 11 ods. 2 zákona je úver bezúročný a bez poplatkov. Preto boli splnené všetky predpoklady pre priznanie nároku na primerané finančné zadosťučinenie. Čo sa týka výšky požadovaného nároku primeraného finančného zadosťučinenia, súd by mal prihliadnuť na správanie žalovaného, ktorý v pôvodnom konaní, ktoré inicioval, požadoval nedôvodné plnenie a počas trvania pôvodného konania bol dlhodobo nedôvodne vystavený psychickému vypätiu a stavu právnej neistoty, a to až do doby právoplatného skončenia konania vo veci.

3. Právny zástupca žalovaného v písomnom vyjadrení zo dňa 14.07.2025 uviedol, že popiera uplatnený nárok čo do základu aj do výšky, keďže v pôvodnom konaní súd nerozhodol na základe záveru o porušení práv žalobcu ako spotrebiteľa, tzv. nie na základe toho, že by mu bolo ukrátené nejaké jeho spotrebiteľské právo. Konanie bolo vedené z dôvodu neplnenia povinností žalobcu, ktorý si ako spotrebiteľ neplnil svoju základnú povinnosť a neuhradil žalovanému ako veriteľovi ani sumu, ktorú od neho prevzal. Táto skutočnosť bola nesporná, keďže na základe rozsudku zo dňa 09.04.2024 mal uhradiť zostávajúcu sumu z úveru spolu s úrokom z omeškania. V pôvodnom konaní bolo preukázané, že pri posudzovaní schopnosti splácať úver použil údaje o úveroch z databázy, údajov o spotrebiteľských úveroch a rovnako údaje o príjmoch, výdavkoch a rodinných pomeroch žalobcu. Poprel tvrdenie, že by žalobcu mal v pôvodnom konaní protiprávne pripraviť o nejakú sumu a na jeho úkor sa bezdôvodne obohatiť, pretože podanie žaloby na súd je výkonom práva, nie protiprávna okolnosť, a preto s podaním žaloby a následným súdnym konaním o zaplatenie dlhu spotrebiteľa, teda žalobcu, nie je možné spájať existenciu žiadneho dôvodu pre vznik finančného zadosťučinenia, a ani pre jeho výšku. V pôvodnom konaní bola žaloba podaná voči žalobcovi za situácie neplnenia jeho záväzkov ako spotrebiteľa, čo bolo nespornou skutočnosťou. Neplnenie bolo v takej miere, že v čase podania žaloby žalobca neuhradil ani len to, čo prijal – prevzal na svoj účet. Táto skutočnosť nebola sporná a prejavila sa aj tým, že žalobcovi bola uložená platobná povinnosť zohľadňujúca aj plnenie počas súdneho konania.

4. Právny zástupca žalobcu v písomnom podaní zo dňa 30.07.2025 uviedol, že nesúhlasí s argumentáciou žalovaného, že súd v pôvodnom konaní nerozhodol na základe záveru o porušení

práv žalobcu ako spotrebiteľa, keďže aktívnu legitimáciu na podanie tejto žaloby dáva žalobcovi priamo zákon ust. § 3 ods. 5 posledná veta citovaného zákona, podľa ktorého má spotrebiteľ nárok na primerané finančné zadosťučinenie, ak na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Nemusí tak ísť o porušenie práv žalobcu, ako spotrebiteľa, ale o skonštatovanie porušenia akýchkoľvek predpisov zo strany žalovaného konajúcim súdom. K argumentácii žalovaného uviedol, že pre vznik práva na primerané finančné zadosťučinenie sa nevyžaduje, aby vznikla žalobcovi, v pôvodnom konaní žalovanému, nejaká ujma. Postačuje iba hrozba vzniku ujmy. Ak by sa žalobca v pôvodnom konaní nebol proti žalobe podanej žalovaným aktívne bránil, vznikla by ujma na jeho strane najmenej vo výške 2.190,- eur s príslušenstvom aby výška ujmy presiahla sumu 4.000,- eur. Nie je rozhodujúcim, či žalovaný podal žalobu v pôvodnom konaní v domnení, že iba uplatňuje výkon svojho práva. Jedinou rozhodujúcou okolnosťou je, či spotrebiteľ bol v pôvodnom konaní úspešný. Ostatné žalovaným zmieňované okolnosti, ako napr. nevrátenie pôžičky v celom rozsahu žalovanému, či nepoctivosť spotrebiteľa sú pre vznik nároku žalobcu na primerané finančné zadosťučinenie právne irelevantné. Rovnako tak žalobca nie je povinný preukazovať nejaké osobitné okolnosti aké sa vyžadujú pri iných právnych inštitútoch.

5. V písomnom vyjadrení zo dňa 15.08.2025 právny zástupca žalovaného uviedol, že v žalobe ani v replike neuviedol žalobca žiadnu skutočnosť, ktorou by odôvodnil sumu požadovaného nároku vo výške 1.000,- eur a nepoprel ani tú skutočnosť, že v pôvodnom konaní súd nerozhodol na základe záveru o porušení práv žalobcu ako spotrebiteľa, tzv. nie na základe toho, že by mu bolo ukrátené nejaké jeho spotrebiteľské právo. Pôvodné konanie bolo vedené z dôvodu neplnenia povinnosti žalobcu. Poukázal na § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. Žiadal žalobu zamietnuť v celom rozsahu

6. Na pojednávaní dňa 24.09.2025 sa nedostavil právny zástupca žalovaného, ktorý ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní a žiadal, aby súd rozhodol v jeho neprítomnosti, dostavil sa právny zástupca žalobcu, ktorý žiadal, aby súd vyhovel nároku v celom rozsahu a priznal náhradu trov konania.

7. Vykonaným dokazovaním, a to najmä listinnými dôkazmi: Rozsudok Okresného súdu Poprad č. k. 13Csp/40/2022-98, pripojený spis 13Csp/40/2022, súd zistil skutkový stav vo veci:

8. Tunajší súd v pôvodnom konaní 13Csp/40/2022 prvým rozsudkom rozhodol tak, že žalobu zamietol a vyslovil, že žalovaný má nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %. Voči uvedenému rozsudku podal žalobca odvolanie, na základe ktorého rozhodol odvolací súd tak, že zrušil rozsudok a vec vrátil súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Žalobca si uplatnil žalovanú sumu na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorý poskytol v pôvodnom konaní žalovanému. Žalobca uviedol, že žalovanému bol poskytnutý úver vo výške 2.500,- eur, ktorý mal splácať v dohodnutých splátkach po 64,75 eur. Z dôvodu nedodržavania dohodnutých splátok bolo pristúpené k zosplateniu dlhu, pričom oznámenie o zosplatení dlhu bolo žalobcovi doručené dňa 30.12.2019 (spotrebiteľovi).

9. V prejednávanej veci sa žalobca domáhal zaplata sumy 2.190,- eur, čo predstavoval súčet neuhradených splátok splatných na základe predčasného zosplatenia úveru. Súd mal preukázať, že strany sporu uzavreli zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 2.500,- eur, úver mal byť splácaný v mesačných splátkach po 82,25 eur, z toho splátka úveru predstavovala sumu 64,75 eur a splátka poisťného 17,50 eur. V zmluve bola dohodnutá fixná úroková sadzba vo výške 18,93 % p. a. a celková čiastka, ktorú mal žalovaný uhradiť bola vo výške 3.885,- eur. Z predloženého prehľadu úhrad vyplýva, že žalovaný neuhrádzal splátky pravidelne a v dohodnutých lehotách splatnosti. Dňa 11.10.2019 uhradil splátku vo výške 82,25 eur, ktorá bola splátkou, ktorá mala byť uhradená v septembri 2019 a následne ďalšie tri mesiace neuhradil žiadne splátky. Listom z 22.12.2019 žalobca oznámil zosplatenie dlhu, pretože v tom období bol žalovaný v omeškaní s úhradou splátok č. 15, 16 a 17. Z predloženého prehľadu platieb vyplýva, že žalovaný uhradil v dňoch 03.01.2020 a 17.01.2020 2 x sumu 82,25 eur, dňa 24.03.2020 uhradil sumu 200,- eur, v dňoch 27.11.2020, 18.12.2020, 28.05.2021 a 29.06.2021 uhradil 4 x sumu 82,25 eur, v dňoch 20.10.2021 a 18.02.2022 uhradil 2 x sumu 100,- eur, ku dňu podania žaloby teda žalovaný uhradil celkovo sumu 2.045,- eur. Po podaní žaloby žalovaný uhradil ešte tri platby po 65,- eur, t. j. spolu sumu 195,- eur, a to v dňoch 16.02.2023, 15.03.2023 a 17.04.2023. Vzhľadom na čiastočné úhrady žalovaného po podaní žaloby žalobca zobral žalobu späť v časti o zaplata sumy 195,- eur podaním zo dňa 25.04.2023. Z dôvodu čiastočného späťvzatia žaloby súd v zmysle § 145 ods. 2 Zák. č. 160/2015 Z. z. – Civilného sporového poriadku v platnom znení (ďalej len CSP) v uvedenej časti konanie zastavil.

Žalovaný v pôvodnom konaní, teda žalobca, proti žalobe vzniesol námietku premlčania a tvrdil, že nárok žalobcu je v celom rozsahu premlčaný.

10. Okresný súd Poprad rozsudkom č. k. 13Csp/40/2022-98 zo dňa 09.04.2024 konanie v časti o zaplatenie sumy 195,- eur zastavil, druhým výrokom žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 260,- eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % zo sumy 18,34 eur od 08.08.2022 do 16.02.2023, 41,67 eur od 08.09.2022 do 16.02.2023, zo sumy 41,67 eur od 08.10.2022 do 16.02.2023, zo sumy 36,68 eur od 17.02.2023 do 15.03.2023, zo sumy 41,67 eur od 08.11.2022 do 15.03.2023, zo sumy 13,35 eur od 16.03.2023 do 17.04.2023, zo sumy 41,67 eur od 08.12.2022 do 17.04.2023, zo sumy 41,67 eur od 08.01.2023 do 17.04.2023, zo sumy 31,69 eur od 18.04.2023 do zaplatenia, zo sumy 41,67 eur od 08.02.2023 do zaplatenia, zo sumy 41,67 eur od 08.03.2023 do zaplatenia, zo sumy 41,67 eur od 08.04.2023 do zaplatenia, zo sumy 41,67 eur od 08.05.2023 do zaplatenia, zo sumy 41,67 eur od 08.06.2023 do zaplatenia, zo sumy 41,67 eur od 08.07.2023 do zaplatenia a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Z bodu 22 rozsudku vyplýva: „Vzhľadom k tomu, že úver, ktorý poskytol žalobca žalovanému, je úverom spotrebiteľským a s prihliadnutím aj na obranu žalovaného súd skúmal, či zo strany žalobcu boli dodržané povinnosti vyplývajúce z ust. § 7 ods. 1 Zák. č. 129/2010 Z. z. Žalobca v podaní z 25.04.2023 ako aj v podaní zo 14.03.2024 tvrdil, že pri poskytnutí úveru konal s náležitou odbornou starostlivosťou, poukázal na povinnosť žalovaného poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver v zmysle § 7 ods. 2 cit. zákona. Na podporu svojich tvrdení žalobca predložil súdu výpis z nebankového registra klientskych informácií (NRKI), podľa ktorého zistil, že žalovaný spláca splátky vo výške 89,39 eur. Z predloženého dokladu nie je zrejmé, kto tento výpis vyhotovil, rovnako tak z predložených dokladov nie je zrejmé, či a kedy si žalobca overoval príjmy deklarované žalovaným. Žalobca predložil súdu aj potvrdenie zamestnávateľa o výške mzdy a výpis z osobného účtu, ktoré sa však zjavne týkajú iného klienta a nie žalovaného. Pokiaľ ide o výdavky žalovaného, žalobca nezisťoval žiadne reálne výdavky, ale vychádzal iba z minimálnych životných výdavkov vo výške 205,07 eur a sumy životného minima na nezaopatrované dieťa vo výške 93,61 eur. Nepochybne možno súhlasiť s obranou žalovaného, že povinnosť spotrebiteľa poskytnúť údaje nezbavuje veriteľa povinnosti verifikovať tieto údaje.“ Z bodu 23 rozsudku vyplynulo: „Keďže v prejednávanej veci ide o spotrebiteľský spor, súd ex offio skúma splnenie povinností v zmysle § 7 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z. z. a je povinnosťou žalobcu ako veriteľa preukázať splnenie uloženej povinnosti. Ako súd konštatoval vyššie, žalobca nepreukázal, že pri poskytnutí úveru boli zohľadnené konkrétne výdavky žalovaného na bývanie stravu, cestovné, chod domácnosti, vychádzal len zo sumy štátom stanovenej výšky životného minima pre fyzickú osobu. Z predložených listinných dôkazov takéto zisťovanie nevyplýva. Za týchto okolností veriteľ zjavne nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z. z., ale naopak, tieto svoje povinnosti hrubo porušil, a preto sú naplnené predpoklady hmotnoprávnej fikcie podľa § 11 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z. z. Úver je preto bezúročný a bez poplatkov. K obdobnému záveru dospel aj Krajský súd v Prešove v uznesení č. k. 3CoCsp/5/2023 zo dňa 01.06.2023: „Odvolací súd sa taktiež stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno, ani pokiaľ ide o skúmanie výdavkov žalovanej pred uzavretím zmluvy o úvere. Tvrdenie žalobcu o mesačných výdavkoch žalovanej vo výške 400,- eur neboli ničím podložené. Pri získavaní relevantných informácií pritom veriteľ musí vychádzať nielen z informácií dodaných spotrebiteľom (ktoré majú byť aj preukázané relevantnými listinami), ale aj z informácií, ktoré veriteľ získava z iných dostupných zdrojov tak, aby získal objektívny obraz o finančnej situácii spotrebiteľa. Právny predchodca žalobcu nezískal hodnoverné informácie o výdavkoch žalovanej na živobytie, ubytovanie, stravu, náklady na energie a pod. Pokiaľ teda veriteľ nepozná celkový objem výdavkov klienta, nemôže urobiť záver o tom, či klient je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver.“ Rovnaký záver je konštatovaný aj v rozsudkoch Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7CoCsp/36/2022 zo dňa 24.04.2023, sp. zn. 1CoCsp/12/2023 zo dňa 13.06.2023, sp. zn. 2CoCsp/1/2023 zo dňa 21.06.2023, sp. zn. 6CoCsp/5/2023 zo dňa 15.06.2023. Vzhľadom na uvedené súd konštatuje, že zo strany žalobcu došlo k hrubému porušeniu povinností upravených v § 7 ods. 1 cit. zákona, čo má za následok nielen nemožnosť veriteľa zosplatiť úver, ale aj skutočnosť, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, preto podľa názoru súdu žalobca má nárok iba na vrátenie doposiaľ neuhradenej istiny.“ Z bodu 24 rozsudku vyplynulo: „Súd mal preukázané, že žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 2.500,- eur. Ku dňu podania žaloby žalovaný uhradil sumu 2.045,- eur a po podaní žaloby uhradil ešte sumu 195,- eur, teda spolu uhradil sumu 2.240-- eur. Podľa zmluvy o spotrebiteľskom úvere žalovaný mal úver splácať v mesačných splátkach po 64,75 eur, z čoho na istinu pripadla suma 41,67 eur a na úrok suma 23,08 eur. Žalovaný uhradil splátky vo výške 82,25 eur, v čom je okrem splátky úveru zahrnutá aj suma 17,50 eur, ktorá mala predstavovať poisťné za poistenie schopnosti splácať úver. Žalobca tvrdil,

že žalovaný prihláškou do poistenia uzavrel poistnú zmluvu, na základe ktorej mu vznikla povinnosť platiť poistné a poistná zmluva zanikla až dňom zosplatnenia úveru. Ako dôkaz žalobca predložil doklad zo 06.07.2018 označený ako prihláška do poistenia. Žalovaný v tomto doklade prehlasuje, že súhlasí s tým, aby žalobca ako poistník uzatvoril s poisťovateľmi na základe rámcovej poistnej zmluvy č. 500024 v prospech žalovaného poistenie v rozsahu tejto prihlášky. Zo strany žalobcu však nebolo preukázané, či splnil túto povinnosť a v mene žalovaného uzavrel poistnú zmluvu. Žalovaný nepredložil súdu ani poistnú zmluvu, ani rámcovú poistnú zmluvu, na ktorú odkazuje prihláška do poistenia, preto súd nepovažoval za preukázané, že by došlo k uzavretiu poistnej zmluvy v prospech žalovaného, teda aj platby, ktoré žalovaný platil žalobcovi z titulu poistného je potrebné považovať za platby, ktoré mali byť použité na splácanie úveru. Vzhľadom na uvedené a skutočnosť, že úver žalobcu sa považuje za bezúročný a bez poplatkov súd má za to, že suma 2.240,- eur uhradená žalovaným predstavuje úhrady istiny, preto žalobcovi priznal nárok na zaplatenie zostatku istiny vo výške 260,- eur, ktorá predstavuje neuhradené splátky č. 55 až 60 (splatných v dňoch 07.02.2023 až 07.07.2023) a časť neuhradenej splátky č. 54 vo výške 9,98 eur (splatnej dňa 07.01.2023) a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.“

11. Na zistený skutkový stav súd aplikoval uvedenú právnu úpravu:

12. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

13. Podľa § 52 ods. 3 OZ, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

14. Podľa § 52 ods. 4 OZ, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

15. Podľa § 3 ods. 5 posledná veta cit. zákona, spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

16. V predmetnej právnej veci je nepochybné postavenie strán sporu ako dodávateľa a spotrebiteľa, čo plynie aj z rozsudku Okresného súdu Poprad č. k. 13Csp/40/2022-98 zo dňa 09.04.2022. Žalobca v pôvodnom konaní vystupoval ako osoba konajúca v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaný ako fyzická osoba pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

17. Aplikujúci režim zákona č. 250/2007 Z. z. je nutné použiť jeho § 3 ods. 5, podľa ktorého spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Citované ustanovenie má plniť jednak funkciu satisfakčnú a jednak funkciu sankčnú. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom. Možno ho však chápať aj ako prostriedok na vyvolanie aktivity spotrebiteľov domáhať sa ochrany svojich práv proti dodávateľom v prípadoch, kedy dodávatelia ich práva hrubým spôsobom porušujú. Účelom finančného zadosťučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo 127/2017).

18. V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobcu opierajúci sa o ustanovenie § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa. Podľa poslednej vety tohto ustanovenia, spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom. Zákon nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde.

19. V prejednávanej veci je zrejmé, že žalobca sa úspešne bránil proti porušeniu povinností dodávateľa ustanoveného osobitným predpisom § 7 ods. 1 a 2 Zákona č. 129/2001 Z. z. v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 13Csp/40/2022, pretože rozsudkom v pôvodnej veci bol uplatnený nárok voči spotrebiteľovi do výšky 2.190,- eur s príslušenstvom a trovami konania. Úspech bol na strane pôvodného žalovaného ako spotrebiteľa v 58 % . Súd v pôvodnom konaní konštatoval, že žalovaný zjavne nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z. z., ale naopak, tieto svoje povinnosti hrubo porušil, a preto sú naplnené predpoklady hmotnoprávnej fikcie podľa § 11 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z. z. a úver je preto bezúročný a bez poplatkov. Skutočnosť, že aj obrana nároku je úspešným uplatnením porušenie práva alebo povinnosti možno vyvodiť aj z rozhodovacej praxe súdov. Obdobne tiež závery najvyšších súdnych autorít cit: „Z formulácie súdmi aplikovaného ustanovenia § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa nevyplýva, že spotrebiteľ musí uplatniť porušenie svojho práva len podaním žaloby a že uplatnením práva už nie je obrana spotrebiteľa ako žalovaného v súdom spore. Dovolací súd i v tomto prípade považuje za správne nadviazať na metodológiu výkladu práv spotrebiteľa v uznesení najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/31/2020 o eurokonformnom výklade práva zohľadňujúcom postavenie spotrebiteľa ako slabšej strany spotrebiteľského vzťahu. Dovolací súd preto vychádza z takého výkladu slovného spojenia „úspešného uplatnenia porušenia práva“ v ustanovení § 3 ods. 5 vety tretej, ktoré je v prospech spotrebiteľa a pri ktorom preto nezáleží, v akom procesnom postavení sa spotrebiteľ nachádza, t.j. či je v spore žalobcom alebo žalovaným.“ (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9Cdo 324/2020 z 13.12.2022).

20. Zákon pre priznanie finančného zadosťučinenia nevyžaduje podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma. Zákonodarca pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody (bezodôvodného obohatenia), je dôkazné bremeno na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, lebo odpadá problematické preukazovanie či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti alebo majetkového prospechu druhej strany. Preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy by bolo spravidla nereálne. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo 127/2017).

21. Pri určení výšky finančného zadosťučinenia súd posudzoval konkrétne skutkové okolnosti, prihliadol na závažnosť a intenzitu protiprávneho konania žalovaného, intenzitu trvania a rozsahu nepriaznivých následkov a na subjektívny prístup oboch strán k protiprávnemu konaniu (porov. rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 11Csp 215/2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 22Co 58/2019). Dbal pritom na naplnenie jeho základných funkcií, a to satisfakčnej a sankčnej.

22. V prejednanom prípade možno konštatovať, že zo strany žalovaného došlo k takému porušeniu spotrebiteľského práva, ktoré bolo bez ďalšieho spôsobilé privodiť ujmu žalobcovi ako spotrebiteľovi spočívajúcu v možnom bezodôvodnom obohatení, a teda k strate finančných prostriedkov na strane žalobcu, keďže súd posúdil, že veriteľ zjavne nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z. z., ale naopak, tieto svoje povinnosti hrubo porušil. Poukazujúc na bezúročný a bezpoplatkový charakter poskytnutého úveru nemal žalovaný právo na plnenie úrokov, poplatkov, poistenia nad rámec ňou poskytnutých finančných prostriedkov, úveru.

23. S poukazom na vyššie uvedené súd konštatuje, že za daného stavu, s ohľadom na porušenie práv žalobcu zo strany žalovaného, ktorých ochrany sa žalobca úspešne domohol na súde, je priznanie finančného zadosťučinenia dôvodné. Žalobca sa musel brániť voči žalobe žalovaného, pričom už samotné súdne konanie je stresujúcim faktorom, odôvodňujúcim priznanie finančného zadosťučinenia. Žalobca však svoj nárok, okrem jeho prípustnosti v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. ničím ďalším neodôvodnil. Žalobca neuviedol a nepreukázal, či konanie žalovaného viedlo aj k vzniku iných negatívnych dôsledkov v jeho súkromnom a spoločenskom živote. Takýmito negatívnymi dôsledkami resp. nepriaznivými okolnosťami prípadu, ktoré by mohli vzniknúť v súvislosti s nekalým konaním žalovaného je napr. vznik nepriaznivej majetkovej a sociálnej situácie v konkrétnom čase, odkázanosť na iných alebo psychická záťaž a pod. Spotrebiteľské práva žalobcu boli porušené, a preto mu vznikol nárok na primerané finančné zadosťučinenie. Neznamená to však, že mu patrí v takej výške, ako sám požadoval.

24. Pri určení výšky priznaného zadosťučinenia súd prihliadal na všetky vyššie citované okolnosti prejednávanej veci, teda aj predmet sporu v základnom konaní a skutočnosť, že žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 2.500,- eur. Ku dňu podania žaloby žalovaný uhradil sumu 2.045,- eur a po podaní žaloby uhradil sumu 195,- eur, teda spolu uhradil sumu 2.240,- eur. K zvyšnej sume do poskytnutého úveru 2.500,- eur, teda na sumu 260,- eur bol žalobca zaviazaný na plnenie a v prevyšujúcej časti bola žaloba zamietnutá (čo do poplatkov, zmluvných úrokov a poistenia) pre porušenie skúmania bonity. Dospel k názoru, že primeraná povaha a rozsahu porušenia práv žalobcu je suma 200,- eur, ktorá zodpovedá svojmu účelu, teda poskytuje žalobcovi ako spotrebiteľovi satisfakciu za prežitú nepohodu počas vedenia základného súdneho konania a odradí dodávateľa od ďalšieho porušovania práv spotrebiteľov, ktoré boli porušené základnom konaní. Žalobca zároveň žiadne osobitné okolnosti odôvodňujúce výšku uplatneného nároku dôkazmi nepreukázal. V súvislosti s výškou primeraného finančného zadosťučinenia je dôkazná povinnosť a povinnosť tvrdenia na strane spotrebiteľa. Výška nároku musí byť objektívne preukázaná. Žalobca svoje dôkazné bremeno uniesol len čiastočne, preto súd pri určení výšky uplatneného nároku zohľadnil skutočnosť priebehu samotného súdneho konania, v ktorom bol zastúpený advokátom, čím jeho diskomfort, resp. psychická záťaž boli znížené. Vo všeobecnosti súd nespochybňuje, že podanie žaloby a vedenie súdneho sporu zaťažuje každého spotrebiteľa (ide o zodpovednosť za svoje dôkazy a tvrdenia, za prípadný jeho negatívny výsledok), avšak táto samotná skutočnosť, podľa názoru súdu, nezakladá jeho právo na priznanie neprimeraného finančného zadosťučinenia. Preto je výška primeraného finančného zadosťučinenia v sume 200,- eur postačujúca na kompenzáciu tejto nekomfortnej situácie a v prevyšujúcej časti súd nárok žalobcu zamietol.

25. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

26. Žalobca bol v konaní plne úspešný (výška plnenia závisela od úvahy súdu, preto plný úspech je daný úspechom v základe nároku) a preto má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%

27. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

28. Podľa § 262 ods. 1, 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od doručenia rozsudku na tunajšom súde.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.